

# Startnotitie beleidsplan arbeidsmigranten

## Inleiding

Het college wil komen tot een aanpak ten aanzien van het thema arbeidsmigratie in Noordwijk. Arbeidsmigratie in Noordwijk is een actueel onderwerp, de verwachting is dat het aantal arbeidsmigranten in onze gemeente de komende jaren zal toenemen. In verschillende sectoren in Noordwijk (land- en tuinbouw, logistiek, industrie en horeca) is er veel vraag naar arbeid dat arbeidsmigranten aantrekt. De komst en vestiging van arbeidsmigranten heeft gevolgen voor de economie, het draagvlak in de lokale gemeenschap, de beschikbare huisvesting, de aanwezige sociale voorzieningen en de leefbaarheid van wijken. Om meer grip te krijgen en te kunnen sturen op arbeidsmigratie, wordt in deze startnotitie de beleidsuitgangspunten en voorgestelde maatregelen beschreven. De startnotitie is het startpunt van het proces om met alle betrokken partijen (huisvesters, uitzendbureaus, maatschappelijke organisaties, omwonenden en arbeidsmigranten zelf) te komen tot een gedragen beleidsplan, waarin verdere invulling wordt gegeven aan de uitgangspunten en maatregelen zoals weergegeven in deze startnotitie. Ook wordt het beoogd proces geschetst en een tijdspad.

## Aanleiding

### Groei arbeidsmigranten

In Nederland wordt het aantal arbeidsmigranten op dit moment geschat op circa 800.000 personen. Dit aantal kan in 2030 stijgen tot 1,2 miljoen.<sup>1</sup> De Adviesraad Migratie heeft verkend wat deze stijging betekent voor de Nederlandse arbeidsmarkt. Uit deze verkenning blijkt dat de komst van 50.000 extra arbeidsmigranten per jaar, een nuttige bijdrage kan leveren aan het verminderen van personeelstekorten in verschillende sectoren. Ook kan het de vergrijzing verlichten die tussen 2030-2040 haar hoogtepunt bereikt.

### Aanbevelingen Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten

Doordat er een toename is van het aantal arbeidsmigranten, ontstaan er volgens het

---

<sup>1</sup> [Verkenning: Arbeidsmigratie: Oplossing voor economie en demografie?](#) | [Publicatie](#) | [Adviesraad Migratie](#)

Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten vaker misstanden.<sup>2</sup> Hierbij kan gedacht worden aan arbeidsmigranten die leven in slechte woonomstandigheden, werken in onveilige situaties en bij het verliezen van hun werk, ook hun woning verliezen. Daarnaast komt het voor dat arbeidsmigranten niet voldoende op de hoogte zijn van de ondersteuningsmogelijkheden en hun rechten en plichten bij ziekte en conflict met de werkgever. Ook hebben arbeidsmigranten beperkte kennis over de Nederlandse taal en relevante wet- en regelgeving. Deze factoren maken de doelgroep kwetsbaarder voor misstanden. Om de positie van arbeidsmigranten te verbeteren, heeft het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten aanbevelingen gedaan aan het Rijk en de gemeenten om de positie van arbeidsmigranten op verschillende leefgebieden te verbeteren.<sup>3</sup> Er zijn aanbevelingen gedaan op het gebied van werk, registratie, huisvesting, zorg en welzijn, handhaving en toezicht, informatie en dienstverlening.

## **Regeerprogramma en afgewogen arbeidsmigratie**

Het regeerprogramma van het nieuwe kabinet zet ook in op het uitvoeren van de aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten. Hiermee erkent het nieuwe kabinet dat arbeidsmigranten nodig zijn voor de Nederlandse economie.<sup>4</sup> Tegelijkertijd wil het kabinet grip op migratie. Dat betekent dat zij afgewogen arbeidsmigratie wenst, waarbij wordt ingezet op het sturen op aantallen, het type arbeidsmigranten en het soort werk dat zij doen. Noordwijk wordt in haar beleid kritisch in de behoefte aan arbeidsmigranten en kijkt naar de beschikbare huisvesting en de aanwezige zorg- en welzijnsfaciliteiten. Dit ligt in lijn met het advies van de Adviesraad Migratie om het arbeidsmigratiebeleid te herzien en te handelen vanuit het principe van brede welvaart: daarbij wordt voorgesteld het arbeidsmigratiebeleid in te richten vanuit de maatschappij, economie en ecologie. Arbeidsmigranten zien we niet langer als louter alleen een economisch vraagstuk.<sup>5</sup> Nb: het stellen van een maximum aan het aantal arbeidsmigranten dat zich in Noordwijk vestigt, behoort niet tot de scope van het te ontwikkelen beleidsplan. Wel kan het resultaat van het beleidsplan zijn dat we door de inzet van verschillende maatregelen, uiteindelijk meer grip krijgen op het aantal arbeidsmigranten. We zien bovendien dat het Rijk een kenniseconomie wil bevorderen, door duurzaamheid en innovatie te stimuleren. Dit betekent dat er in de toekomst afgewogen arbeidsmigratie komt, waarbij er meer nadruk ligt op het aantrekken van kenniswerkers in hightech/ kennisintensieve sectoren. We steunen deze richting en we wachten concrete

---

<sup>2</sup> [Geen tweederangsburgers. Aanbevelingen om misstanden bij arbeidsmigranten in Nederland tegen te gaan | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

<sup>3</sup> [Drie jaar na Roemer: Jaarrapportage arbeidsmigranten 2023 | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

<sup>4</sup> [Hoofdstuk 2. Grip op asiel en migratie | Regering | Rijksoverheid.nl](#)

<sup>5</sup> [Publicatie adviesrapport 'Afgewogen arbeidsmigratie. Gericht arbeidsmigratiebeleid voor brede welvaart' | Publicatie | Adviesraad Migratie](#)

maatregelen van het Rijk af. De focus op technologie, robotisering en automatisering kunnen mogelijkheden zijn om arbeidsmigranten op lange termijn af te remmen.

## **Arbeidsmigranten nader gedefinieerd**

De Wet Goed Verhuurderschap (hierna: Wgv), bedoeld om de bescherming van arbeidsmigranten wettelijk te regelen definieert een arbeidsmigrant als volgt: 'onderdaan van een andere lidstaat van de Europese Unie die zijn hoofdverblijf niet in Nederland heeft en in Nederland verblijft om tijdelijke werkzaamheden te verrichten' (artikel 1 Wvg). Deze definitie kan ook voor hoogopgeleide kenniswerkers gehanteerd worden. Het verschil tussen arbeidsmigranten en kenniswerkers is te herleiden naar de kenmerken. Kenniswerkers zijn vaker goed betaald, hebben een betrokken werkgever, beschikken over een sterk sociaal netwerk en hebben de benodigde taalvaardigheden. Dit alles maakt dat zij goed op de hoogte zijn van hun rechten en plichten, waardoor zij zelfredzaam genoeg zijn om mee te doen. We willen het zelfredzame vermogen van deze kenniswerkers koesteren. Daar tegenover willen we ons in het beleid richten op het verbeteren van de positie van de kwetsbare arbeidsmigranten. Deze groep arbeidsmigranten heeft zoals eerder beschreven, diverse kenmerken waardoor zij sneller tegen problemen aanlopen op verschillende leefgebieden.

## **Probleemstelling**

### **Lokale situatie**

Gezien de landelijke ontwikkelingen, is het noodzakelijk dat de gemeente Noordwijk de komende jaren aanvullend beleid moet ontwikkelen dat toekomstbestendig is. Daarnaast is volgens het Decisiorapport van 2021 de verwachting dat er tot 2030 een blijvende toename van arbeidsmigranten is in de regio Duin- en Bollenstreek. Er is sprake van een groei in de sectoren van de sierteelt, logistiek en industrie. Ook in de horeca en de zorg neemt de vraag naar arbeidsmigranten toe. De lokale economie in de gemeente draait voor een groot deel op de bijdrage van de arbeidsmigranten. Hun bijdrage is belangrijk voor onze economische pijlers duurzame greenport (bollenteelt), kennisintensieve maakindustrie (ruimtevaart) en gezond toerisme (onder andere horeca). Door Decisio wordt geschat dat het aantal arbeidsmigranten in de regio van 12.000 naar 14.000 zal stijgen de komende jaren. Noordwijk huisvest de meeste arbeidsmigranten ten opzichte van de hele Duin- en Bollenstreek. Ook is het aantal geregistreerde arbeidsmigranten het grootst in Noordwijk en zijn er relatief veel uitzendbureaus die arbeidsmigranten in dienst hebben hier gehuisvest. Vooralsnog hebben we geen goed beeld van de exacte aantallen arbeidsmigranten in Noordwijk. Volgens schattingen van Decisio zijn er in 2019 circa 4.935 arbeidsmigranten

geregistreerd in Noordwijk. Mogelijk liggen de aantallen hoger, omdat de arbeidsmigranten hier ingeschreven kunnen staan bij een uitzendbureau maar feitelijk elders in de regio of daarbuiten werken (en/ of wonen). Decisio schat in dat van de 4.935, ongeveer 592 arbeidsmigranten in Noordwijk wonen én werken. Daarnaast zijn er nog eens 1.440 arbeidsmigranten (690 Noordwijkerhout, 420 Noordwijk-Binnen en 330 Noordwijk aan Zee) waarvan Decisio inschat dat ze hier in elk geval wonen.

Doordat arbeidsmigranten bij aankomst in Noordwijk niet consequent worden geregistreerd door uitzendbureaus en hier geen verplichting voor geldt, weten we niet waar zij exact gevestigd zijn en in welke sectoren zij werken. Hierdoor weten we niet wat de impact is van de vestiging en de komst van arbeidsmigranten in Noordwijk. Dit kan met zich meebrengen dat er misstanden zijn waar we geen goed zicht op hebben, waardoor we minder effectief kunnen handhaven. Er kunnen gevallen zijn van illegale bewoning, woonruimte van ondermaatse kwaliteit en overlast voor de directe omgeving. Ook komt het voor dat arbeidsmigranten niet hun weg weten te vinden naar de juiste zorg en ondersteuning indien zij dat nodig hebben. Op dit moment lopen er door multidisciplinaire controles tientallen handhavingsacties in Noordwijk bij huisvestingslocaties van arbeidsmigranten, waar sprake is van mogelijke misstanden en overtredingen. Mogelijk zijn er meer huisvestingslocaties waar dit aan de orde is.

Ook hebben we als gemeente regelmatig te maken met verzoeken om nieuwe grootschalige huisvestingsinitiatieven voor arbeidsmigranten. Daarnaast zijn er 3 pilots in ontwikkeling voor de huisvesting van arbeidsmigranten om circa 500 bedden te realiseren aan de Maandagsewetering, Gerleeweg en Schippersvaartweg, als onderdeel van het programma huisvesting arbeidsmigranten van de provincie Zuid-Holland. Het college heeft voor 2 van de 3 pilots een positieve grondhouding uitgesproken. Momenteel hebben we de beleidsregel "ruimtelijke randvoorwaarden logiesgewijze huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten Duin- en Bollenstreek"<sup>6</sup>, die alleen voorziet in een ruimtelijke en planologische beoordeling van huisvestingsinitiatieven. Daarnaast is er een verordening beheer woningvoorraad, dat toetst hoe woningen gebruikt mogen worden.<sup>7</sup> In tegenstelling tot Oekraïense ontheemden, statushouders en asielzoekers hebben gemeenten geen wettelijke verplichting voor de opvang en huisvesting van arbeidsmigranten.

We willen we als gemeente zelf aanvullende randvoorwaarden opstellen waar de

---

<sup>6</sup> [Beleidsregel "Ruimtelijke randvoorwaarden logiesgewijze huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten Duin- en Bollenstreek" voor de gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen. Kortweg 'de beleidsregel' | Lokale wet- en regelgeving \(overheid.nl\)](#)

<sup>7</sup> [Verordening beheer woningvoorraad Noordwijk 2024 | Lokale wet- en regelgeving \(overheid.nl\)](#)

toekomstige huisvestingsinitiatieven en de pilots aan moeten voldoen. Op deze manier ontwikkelen we naast ruimtelijke ook sociaaleconomische kaders waarmee het voor werkgevers, uitzendbureaus en huisvesters duidelijk wordt wat de gemeente verwacht bij het tewerkstellen, huisvesten en ondersteunen van arbeidsmigranten in brede zin van het woord. De kaders bieden onder andere helderheid over de principes die Noordwijk belangrijk acht zoals onder andere de wijze van het registreren van arbeidsmigranten, goed verhuurderschap en de afspraak dat initiatiefnemers bij het opleveren van woningen voor arbeidsmigranten garanderen dat er ook woningen terugkomen voor de lokale woningmarkt. Daarnaast wordt er ook een beleidsregel ontwikkeld die voorschrijft wat de maximale woonwerkafstand van arbeidsmigranten moet zijn.

## Waarom deze start zonder dat we alles al weten?

Het is vooralsnog niet vast te stellen hoeveel arbeidsmigranten precies in Noordwijk wonen en werken en wat de omvang is van de bijkomende problematiek. Toch is het gezien de landelijke urgentie en de toenemende aantallen arbeidsmigranten, van belang dat de gemeente Noordwijk op korte termijn beleid ontwikkelt dat erop is gericht om de in deze startnotitie geschetste uitdagingen aan te pakken. We willen naast het in beeld krijgen van de aantallen arbeidsmigranten ook vooruit lopen en actie ondernemen. Met de voorgestelde oplossingsrichtingen in de startnotitie doen we een eerste aanzet daartoe. Er wordt een fundament gelegd voor wat we met arbeidsmigratie in Noordwijk willen, op basis waarvan we in de toekomst verder kunnen bouwen.

## Uitgangspunten

In het beleidsplan zullen de volgende uitgangspunten centraal staan:

- We hanteren een integrale benadering van arbeidsmigranten, waarbij er speciale aandacht is voor het bevorderen van de lokale economie, het verbeteren van de huisvesting, het verhogen van het welzijn van arbeidsmigranten en het bevorderen van hun integratie;
- We hebben oog voor de drie economische pijlers: duurzame greenport (bollenteelt), kennisintensieve maakindustrie (ruimtevaart) en gezond toerisme (onder andere horeca) zoals vastgelegd in de Economische Agenda Duin- en Bollenstreek, waarbij we zorg als vierde pijler gaan zien;
- We faciliteren dat arbeidsmigranten onder fatsoenlijke leefomstandigheden kunnen meedoen net zoals ieder ander;

- We richten ons daarbij op het verbeteren van de positie van kwetsbare praktisch geschoolde werkers en we koesteren het zelfredzame vermogen van kenniswerkers;
- We hebben zoveel mogelijk arbeidsmigranten in beeld;
- We hebben oog voor het draagvlak en de acceptatie van de omgeving bij (nieuwe) huisvestingsinitiatieven;
- We betrekken hierin de regio, uitzendbureaus, werkgevers, huisvesters en maatschappelijke partners zelf waar dat kan om draagvlak en veerkracht te behouden;
- We maken werkgevers, uitzendbureaus en huisvesters gedeeld verantwoordelijk.

Onze uitgangspunten zijn gebaseerd en sluiten aan op:

- Maatschappelijk programma
- Bestuursopdracht Asiel & Migratie 2023-2025
- Adviezen van de Adviesraad Migratie
- Adviezen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten.

## Relatie met andere beleidsterreinen

Het beleidsplan voor arbeidsmigranten heeft daarnaast betrekking op de volgende beleidsterreinen en projecten:

- Uitvoeringsagenda raad 2024-2026;
- Economische Agenda Duin- en Bollenstreek;
- Strategische en uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek;
- Intergemeentelijke structuurvisie Greenport (ISG);
- Regiodeal aanvraag;
- Woonvisie 2020-2030;
- Programma ondermijning;
- Openbare orde & veiligheid;
- KCC/ Burgerzaken.

## Voorgestelde oplossingsrichtingen

### Uitvoeren van de Wet Goed Verhuurderschap

Op 1 juli 2023 is de Wet Goed Verhuurderschap in werking getreden.<sup>8</sup> Dit betekent dat de gemeente Noordwijk een toezichthoudende en handhavende taak heeft gekregen van het Rijk ten aanzien van het gedrag van verhuurders. Deze wet geeft Noordwijk handvatten voor de bescherming van arbeidsmigranten. Er worden in de wet een aantal regels/voorschriften benoemd waar de gemeente op moet toezien bij woningverhuur aan arbeidsmigranten:

- Ontkoppeling van de huur- en arbeidsovereenkomst en deze apart van elkaar aanbieden op papier en in de praktijk;
- Informatievoorziening over rechten en plichten in eigen taal of in het Engels;
- Het inrichten van een meldpunt/ huurteam waar arbeidsmigranten terecht kunnen met klachten over de verhuurder;
- Eisen stellen ten aanzien van de inrichting van de keuken, badkamer en wasruimte zoals vastgelegd in het keurmerk Stichting Normering Flexwonen (SNF) en Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF). Het SNF keurmerk stelt een norm voor de minimale kwaliteit waaraan huisvesting voor arbeidsmigranten moet voldoen. Aanvullend daarop zetten we in op de SNF + variant, waarin het niveau van woonruimte boven de minimale norm uitkomt op kwaliteitsaspecten zoals gezondheid, geluid, groen, privacy, duurzaamheid en betaalbaarheid.

Daarnaast zal de gemeente verkennen hoe er een verhuurverordening opgesteld kan worden. Hierin kan de gemeente van de verhuurder eisen dat er alleen woonruimte aan de arbeidsmigranten mag worden verhuurd, indien de verhuurder beschikt over een verhuurvergunning verblijfsruimte. Een dergelijke vergunning betekent dat de gemeente inzet op een sterke kwaliteitsverbetering van de huisvesting. Met als grondslag om de leefbaarheid te kunnen bevorderen. Er wordt geborgd dat de arbeidsmigrant beschikt over een eigen slaapkamer. Ook wordt overbewoning tegengegaan, wat een positieve invloed heeft op de leefbaarheid van de wijk. Bijkomend voordeel is dat het de gemeente inzicht geeft in de omvang van de huisvesting van arbeidsmigranten en er kan effectiever gehandhaafd worden. De gemeente toetst en handhaaft op de vergunning.

### Registratiesysteem opzetten

Noordwijk registreert arbeidsmigranten op twee manieren. Enerzijds is er de registratie niet

---

<sup>8</sup> [Wet goed verhuurderschap](#) | [Home](#) | [Volkshuisvesting Nederland](#)

ingezetenen (RNI), waar arbeidsmigranten zich vrijwillig kunnen inschrijven als zij korter dan 4 maanden verblijven. Anderzijds is er de basisregistratie personen (BRP), waar arbeidsmigranten zich verplicht voor moeten inschrijven indien zij langer dan 4 maanden verblijven. Er is een aanvullend registratiesysteem nodig, omdat de huidige registratiesystemen geen volledig beeld geven. Het kan voorkomen dat arbeidsmigranten zich niet laten registreren of dat zij zich vergeten uit te schrijven.

De gemeente gaat twee varianten verkennen om een registratiesysteem op te zetten. Bij de eerste methode verplichten wij ieder hotel, bed & breakfast, recreatiepark maar ook ondernemers om met een zogeheten digitaal nachtregister door te geven wie zij tegen betaling nachtverblijf aanbieden. De tweede methode is om volgens het Westlandse model de werkgever te verzoeken vrijwillig arbeidsmigranten te laten inschrijven. De arbeidsmigranten die niet op de uitnodiging ingaan, worden gecontroleerd door de gemeente. Arbeidsmigranten kunnen zich op twee manieren inschrijven: een door de werkgever georganiseerde inschrijffavond in overleg met de gemeente, of tijdens een persoonlijke afspraak op het gemeentehuis. De werkgever maakt een afspraak met de gemeente over de manier van inschrijving.

### **Bed-voor-bed afspraak borgen**

In de Woonvisie 2020-2030 wordt aangegeven dat er onvoldoende plekken zijn voor logiesgewijze huisvesting van arbeidsmigranten. Hierdoor vindt een deel van de arbeidsmigranten huisvesting plaats in de reguliere woningvoorraad. Dit heeft als gevolg dat die woningen worden onttrokken uit de lokale woningmarkt en niet terechtkomen bij Noordwijkse woningzoekenden. We vinden het belangrijk dat woningen weer beschikbaar zijn voor permanente bewoning. Door het inregelen van een 'bed-voor-bed' principe, kan er met huisvesters worden afgesproken dat zij bij nieuwe huisvestingsinitiatieven garanties geven dat er woningen terugkomen op de lokale woningmarkt. Het exacte aantal terug te leveren woningen voor het aantal gerealiseerde plekken voor arbeidsmigranten zullen we verder vormgeven.

### **Maximale woonwerkafstand borgen**

Het is bekend dat arbeidsmigranten die in Noordwijk wonen, vaak elders in de regio Duin- en Bollenstreek werken (of andersom). We willen zorgen dat zoveel mogelijk arbeidsmigranten die hier wonen, ook daadwerkelijk bijdragen aan de lokale economie van Noordwijk. Bovendien is de woonruimte schaars, de beschikbare woonruimte willen we zoveel mogelijk inzetten voor de arbeidsmigranten die in Noordwijk werken. We gaan daarom borgen dat er een woon-werkafstandsregel komt, waarbij we eisen stellen aan het

aantal kilometers dat de arbeidsmigranten reizen tussen hun woonplaats en werk. Hierbij gaan we verder uitwerken hoeveel procent van arbeidsmigranten we minimaal in Noordwijk werkzaam willen hebben, hoeveel in de Duin- en Bollenstreek en hoeveel buiten de regio.

### **Aanpassen Short stay beleidsregel**

Short stay is een kortdurend verblijf van arbeidsmigranten en/ of internationale werkers van minstens 7 dagen en maximaal 6 maanden. Dit is volgens momenteel niet toegestaan in woningen die onder de schaarse categorie vallen (€450.000 voor Noordwijk aan Zee en Noordwijk-Binnen en €425.000 voor Noordwijkerhout en De Zilk). Dit om te zorgen dat de schaarse woningen, bedoeld voor woningzoekenden, niet worden onttrokken uit de woningvoorraad. In de niet-schaarse woningvoorraad kan er onder bepaalde voorwaarden een omgevingsvergunning worden verstrekt. Noordwijk wil de huidige beleidsregel Short Stay aanpassen door in te zetten op het legaliseren van bestaande tijdelijke huisvestingslocaties, door een tijdelijke vergunning te verstrekken van maximaal 2 jaar. Na het verlopen van de vergunning, kan er met huisvesters worden afgesproken dat zij zorgen dat de woningen of alternatieve woonlocaties bedoeld voor reguliere bewoning terugkomen op de woningmarkt. Daarnaast wordt Short Stay ruimtelijk geregeld buiten de bestemming 'wonen' en binnen een specifieke functie binnen de bestemming 'horeca', omdat het vaak gaat over locaties voor logiesgewijze verhuur. Er is de intentie om op de Space Campus Short Stay gelegenheid te realiseren voor medewerkers van de campus.

### **Effectenrapportage bij nieuwe bedrijvigheid in het vestigingsbeleid**

De effectenrapportage bij nieuwe bedrijvigheid kan Noordwijk helpen om beter inzichtelijk te maken wat de komst van een nieuw bedrijf betekent voor de openbare ruimte. Het uitgangspunt is dat Noordwijk bij de besluitvorming over nieuwe bedrijvigheid de huisvestingsvraag voor arbeidsmigranten, onderdeel maakt van het vestigingsbeleid. De gemeente wil de meerwaarde hiervan verkennen. Noordwijk kan met de effectenrapportage adequaat en vroegtijdig anticiperen op de huisvestingsvraag van arbeidsmigranten bij nieuwe grootschalige bedrijfsvestigingen. Op deze manier worden potentiële knelpunten van de huisvesting van arbeidsmigranten eerder onderkend en kan er een bewuste belangenafweging gemaakt worden in het vestigingsbeleid van Noordwijk. De gemeente wil met de effectrapportage in gesprek gaan met de bedrijven over de inzet en huisvesting van arbeidsmigranten en komen tot heldere afspraken. Druk op de omgeving en de sociale voorzieningen worden eerder herkend en de samenhang tussen de economische voordelen en de inzet van de arbeidsmigratie wordt in een vroeg stadium besproken.

## Vervolg proces

### 1. Participatieplan

In aanloop naar het beleidsplan starten we vanaf Q4 2024 tot en met Q1 2025 het participatietraject. We betrekken hierbij de volgende stakeholders:

- Interne stakeholders: KCC, handhaving, ondermijning, economie en maatschappij.
- Externe stakeholders: werkgevers in onder andere de land- en tuinbouw, gemeenten in de regio, horeca en groothandel, uitzendbureaus, huisvesters, Welzijn Noordwijk en Stichting BARKA, die de arbeidsmigranten vertegenwoordigt;
- Doelgroep arbeidsmigranten;
- Omwonenden van locaties waar arbeidsmigranten gehuisvest zijn.

We hebben daarbij de volgende doelen:

1. We inventariseren mogelijkheden en onmogelijkheden om zicht te krijgen op welke arbeidsmigranten waar en hoe lang gehuisvest zijn;
2. We nemen werkgevers, uitzendbureaus en huisvesters mee in de beleidsvorming opdat het beleid draagvlak heeft bij deze stakeholders. We inventariseren welke randvoorwaarden en behoeften zij zien/hebben om hun rol in de samenwerking met de gemeente te kunnen vervullen;
3. Het beleid wordt mede op basis van de behoeften van de doelgroep arbeidsmigranten ontwikkeld. En we inventariseren factoren die bijdrage aan betere huisvesting en de integratie van arbeidsmigranten in Noordwijk. Bijvoorbeeld: hoe zorgen we ervoor dat ook arbeidsmigranten zich bewust zijn van rechten en plichten van inwoners van Noordwijk. Denk hierbij aan thema's als toegang tot zorg en praktisch-logistieke uitdagingen, maar ook kennis van verkeersregels en hoe we in Noordwijk het afval scheiden;
4. Ook ervaringen van omwonenden van locaties waar arbeidsmigranten gehuisvest zijn nemen we mee in de beleidsvorming. Hebben omwonenden contact met arbeidsmigranten en hoe ziet dat contact eruit? Is er overlast? Welke factoren spelen hierin een rol? Welke preventieve acties zijn mogelijk? Hoe zorgen we ervoor dat we sneller en preciezer handelen bij incidenten?

#### 1.1 Niveau van participatie

Door de voorgenomen kaders aan de start van het traject vast te stellen middels de

startnotitie en ook te delen met de doelgroep die we benaderen voor participatie, geven we duidelijkheid aan en managen we verwachtingen van deelnemers aan de participatie. Dat maakt de participatie helderder.

### **Niveau raadplegen**

We raadplegen de diverse doelgroepen tijdens en na de beleidsvorming. Hiermee vergroten we het draagvlak en de uitvoerbaarheid van het beleid op het thema huisvesting arbeidsmigratie.

### **Niveau informeren**

We informeren alle inwoners van Noordwijk over de diverse stappen in het participatietraject en delen de uitkomsten uit de participatie via de participatiewebsite [samen.noordwijk.nl](https://samen.noordwijk.nl) en, indien gewenst, andere gemeentelijke communicatie.

Helaas is het niet altijd mogelijk om stakeholders en inwoners duidelijk te maken dat participeren niet hetzelfde is als je zin krijgen. We houden hiermee al rekening in de vraagstelling. In dit project wordt verwachtingsmanagement daarnaast op de volgende wijze uitgevoerd:

Vooraf de kaders en de doelen duidelijk maken: wat is het doel van de participatie?

- Vooraf duidelijk maken wat het niveau van de participatie is op de participatietrap. Daarmee geven we duidelijkheid over de besluitvorming. In dit geval is het niveau van participatie “raadplegen”. We halen informatie op, maar het is uiteindelijk aan de gemeente om te bepalen hoe we deze informatie gebruiken. Daarover communiceren we transparant en helder.
- Ook tijdens een participatietraject blijven we herhalen hoe we werken, welke kaders er zijn en wat het niveau van participatie is.
- We geven duidelijke terugkoppeling van wat we opgehaald hebben.
- We geven duidelijk aan welke besluiten zijn genomen of aangepast naar aanleiding van de participatie. En ook leggen we uit waarom we bepaalde keuzes niet gemaakt hebben.
- We communiceren duidelijk wanneer het participatietraject afgerond is en het plan is vastgesteld.
- We communiceren dat participatie niet altijd leidt tot keuzes waar iedereen achter staat (“zoveel mensen, zoveel wensen”).

## **1.2 Participatiemethode**

We gaan op de volgende manieren te werk:

### **Doelgroep Stakeholders**

We gaan ondersteund door het Ondersteuningsprogramma VNG persoonlijk in gesprek met stakeholders over de verschillende onderwerpen gerelateerd aan arbeidsmigratie in Noordwijk. We inventariseren hoe we beleidsinstrumenten zoals een registratiesysteem kunnen implementeren (behoeften, voorwaarden). Omdat het aantal werkgevers, uitzendbureaus en huisvesters beperkt is, de thematiek complex en een positieve samenwerking belangrijk, kiezen we voor een persoonlijke benadering van deze stakeholders en organiseren we een aantal thematafels. Per thematafel stellen we vast welke deelnemers deelnemen.

### **Doelgroep Arbeidsmigranten**

We gaan persoonlijk in gesprek met minimaal tien arbeidsmigranten om behoeften in kaart te brengen en meer inzicht te verkrijgen in de uitdagingen die zij ervaren in het “meedoen” in Noordwijk.

### **Doelgroep Omwonenden**

Omwonenden van locaties waar arbeidsmigranten gehuisvest zijn, ondervragen we door middel van een internetvragenlijst, gecombineerd met een schriftelijke vragenlijsten die we persoonlijk afgeven en ophalen. De combinatie van deze methodieken levert een respons op van meer dan 80% waardoor we een valide en betrouwbaar beeld krijgen van ervaringen en behoeften van deze omwonenden.

## **1.3 Communicatie**

Het participatieplatform [samen.noordwijk.nl](https://samen.noordwijk.nl) is het portaal voor inwonersparticipatie. Hier publiceren we informatie over alle participatietrajecten en kunnen inwoners en andere stakeholders zich aanmelden voor deelname aan het participatietraject. Communicatie vindt plaats op B1-niveau en indien nodig in andere talen. Het telefoonnummer van de gemeente en het e-mailadres [samen@noordwijk.nl](mailto:samen@noordwijk.nl) is beschikbaar. Nadat het participatietraject is afgerond, wordt het geëvalueerd. De verslaggeving van de uitkomsten van het participatietraject wordt vastgelegd en deze worden gepubliceerd op Samen Noordwijk. Daarnaast worden deelnemers geïnformeerd en vindt er communicatie plaats via de nieuwsbrief over de resultaten.

## **2. Vaststellen beleid**

Het beleidsplan wordt vervolgens door het college aan de raad aangeboden in Q2 2025, waarna besluitvorming in de raad volgt. De raad wordt proactief en gestructureerd geïnformeerd over de voortgang van het beleidsplan (frequentie nader te bepalen). En

gerelateerd daaraan over nieuwe wet en regelgeving, benodigde capaciteit, financiële middelen, te realiseren aantallen, draagvlakmeting en samenwerking met partners.